

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2020. до 2024. године

*** ГРАД ЛЕСКОВАЦ ***

УВОД

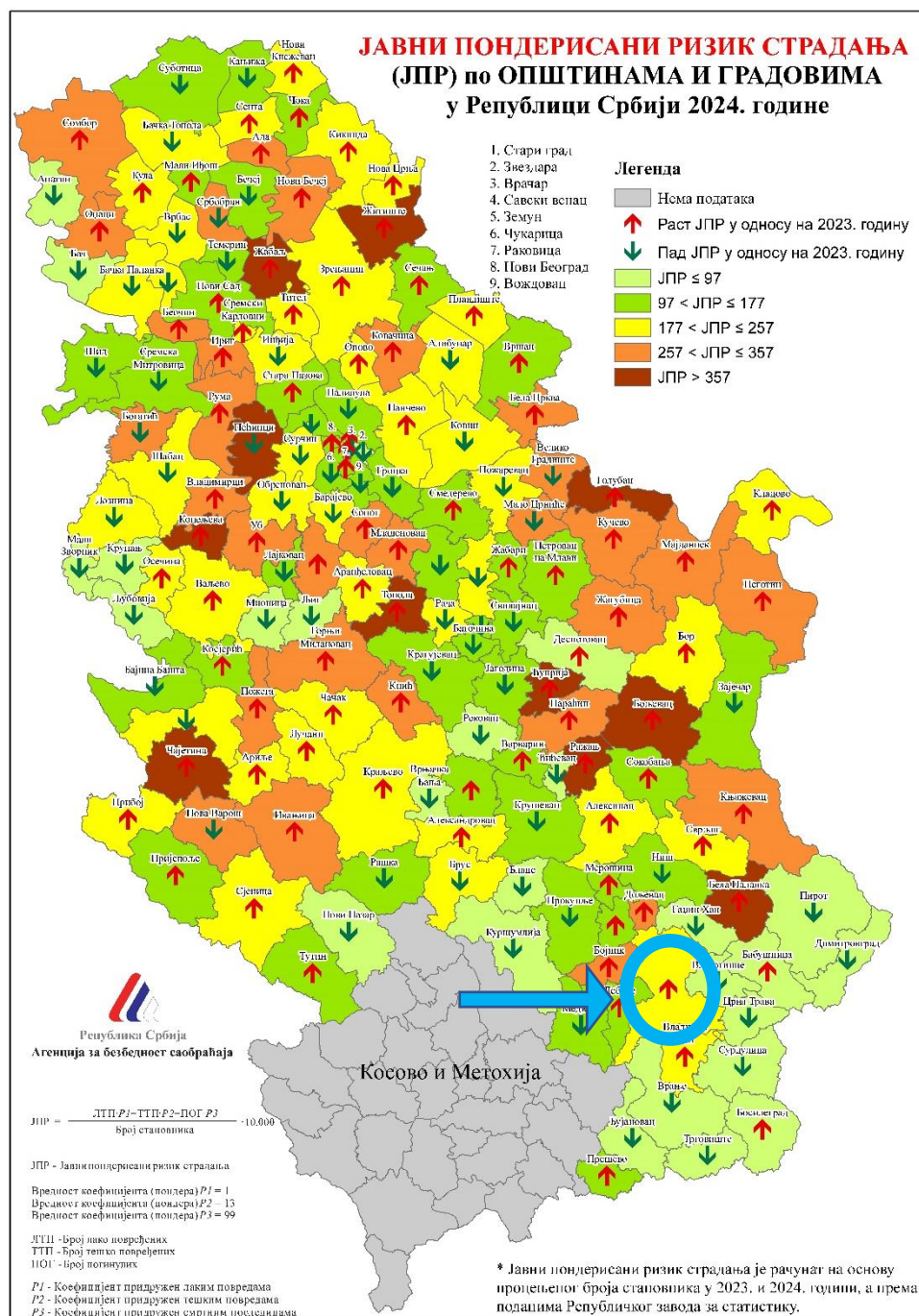
Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2020. до 2024. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2024. године.

Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији града Лесковца. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2020-2024. година), када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији града Лесковца. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију града Лесковца.

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требали да буду коришћени као смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

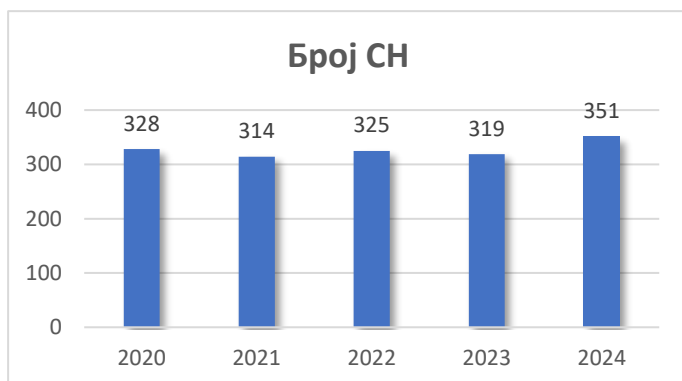
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама може се користити и јавно доступна апликација **„НАЦИОНАЛНА ИНТЕГРИСАНА БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖЈИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ“**, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <https://bazaabs.abs.gov.rs/smartPortal/saobNezgode>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2024. ГОДИНЕ

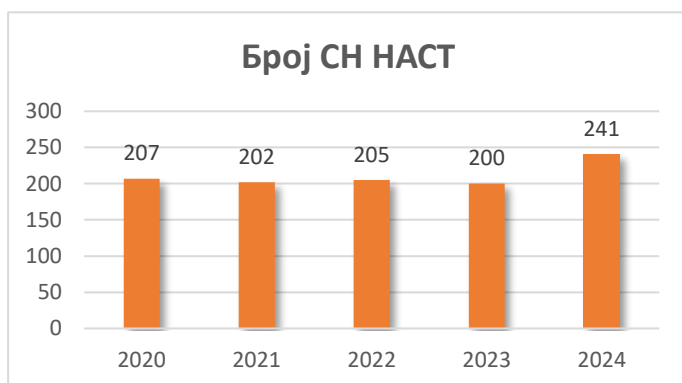

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2024. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2024. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за град Лесковац припада класи **средње вредности ризика**, при чему је у 2024. години дошло до **повећања** јавног пондерисаног ризика у односу на 2023. годину. Ова локална самоуправа је на **111. месту** од 161 локалне самоуправе у Републици Србији по вредности јавног пондерисаног ризика за 2024. годину.

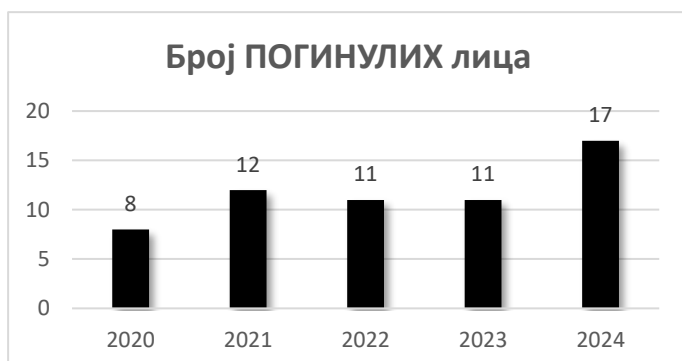
2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА (2020-2024. ГОДИНА)

- Укупан број евидентираних саобраћајних незгода је **1.637**.

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима је **1.055**.

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама је **59**.

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама је **1.456**.

3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА (2020-2024. ГОДИНА)

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

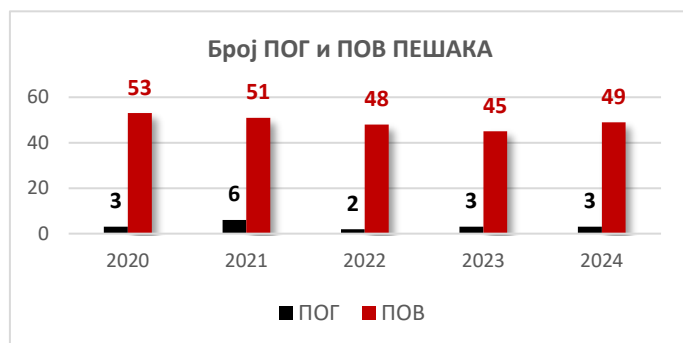
Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим пондерима (ПОГх99, ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА

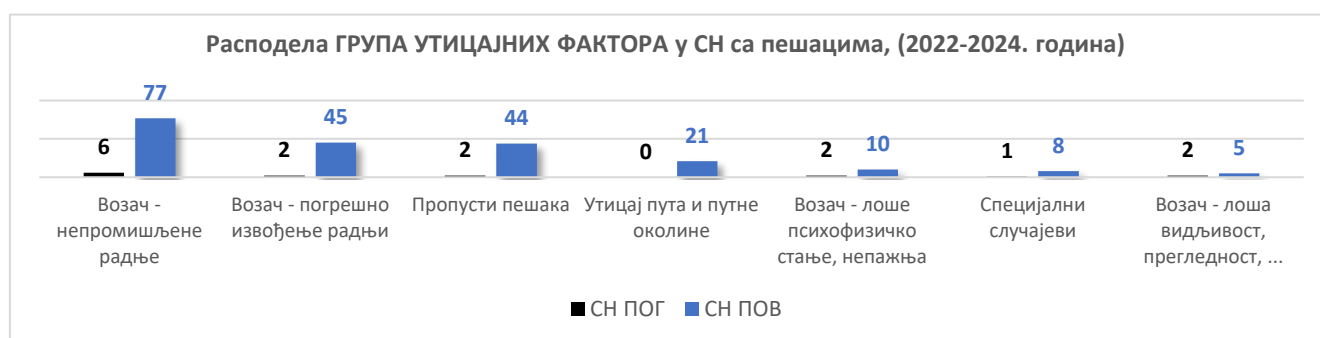
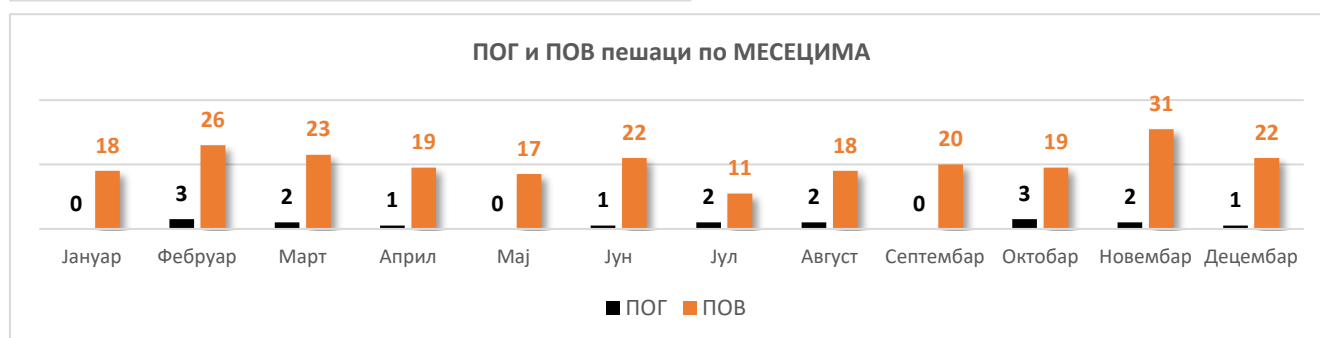
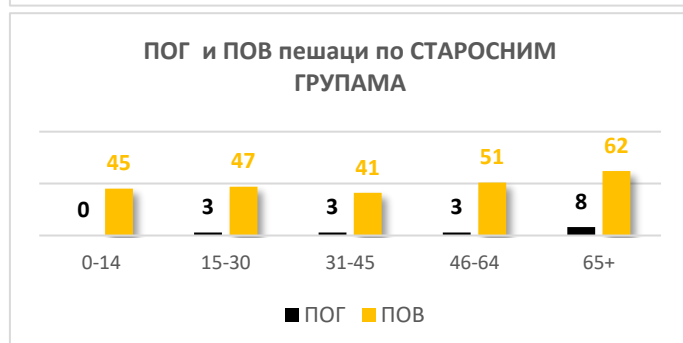

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим пондерима (ПОГх99, ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 65+ година**.

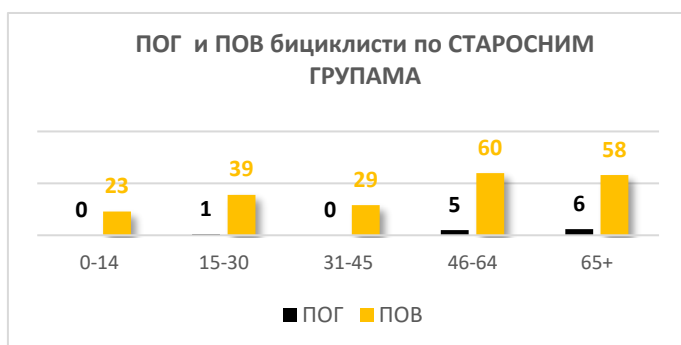
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2020-2024. ГОДИНА)

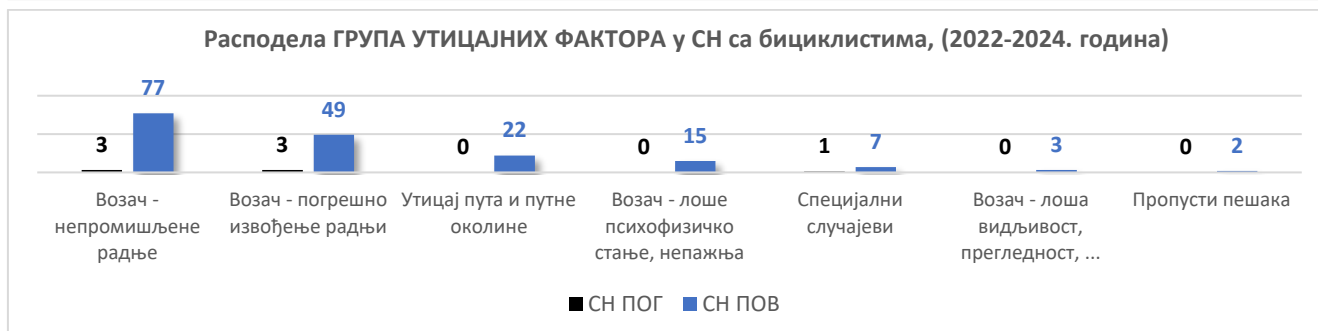
- Број погинулих пешака је 17, што чини 29% погинулих лица у СН (у Србији пешаци чине 25% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је 246, што чини 17% повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 13% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **65+ година**.
- Пешаци највише страдају у **новембру**.
- У периоду од 2022. до 2024. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са учешћем пешака је **Возач - непромишљене радње**.

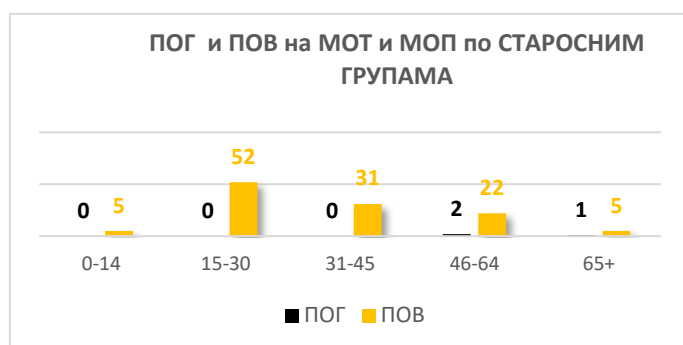
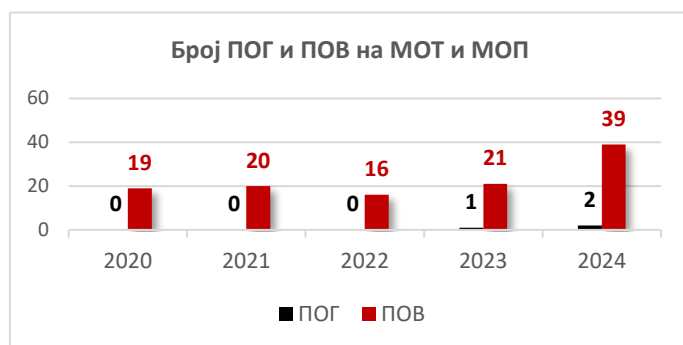
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2020-2024. ГОДИНА)

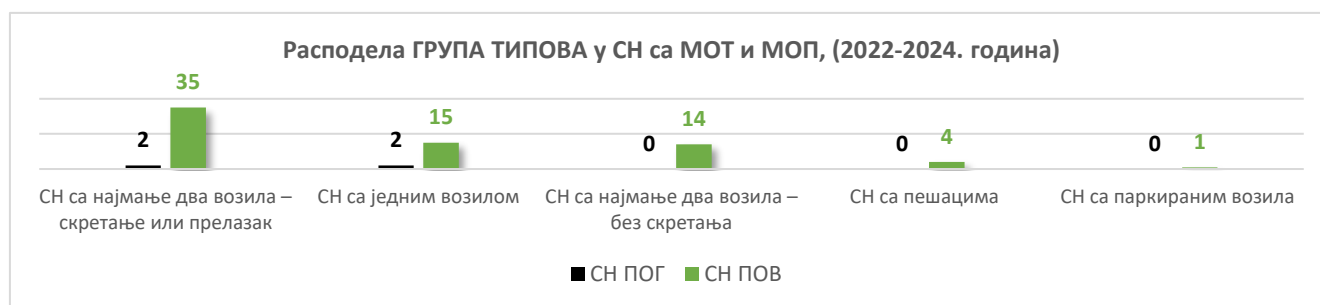
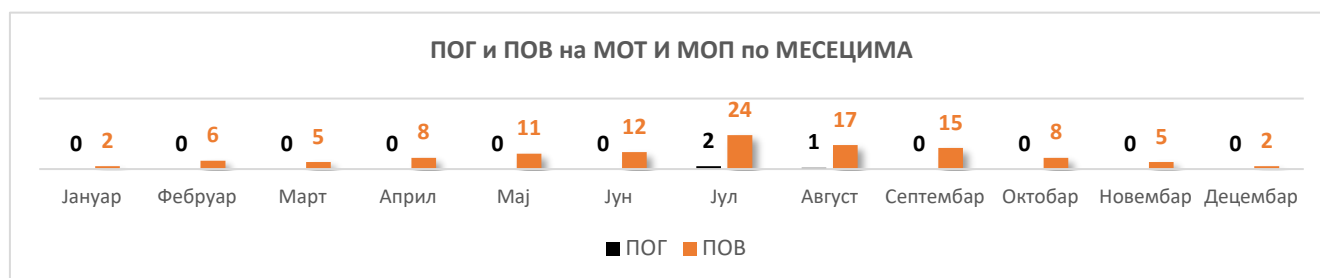
- Број погинулих бициклиста је 12, што чини 20% погинулих лица у СН (у Србији бициклисти чине 8% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је 209, што чини 14% повређених лица у СН (у Србији бициклисти чине 7% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости 46-64 година.
- Бициклисти највише страдају у августу.
- У периоду од 2022. до 2024. године у СН са учешћем бициклиста најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак.
- У периоду од 2022. до 2024. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са учешћем бициклиста је Водач - непромишљене радње.

6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2020-2024. година)

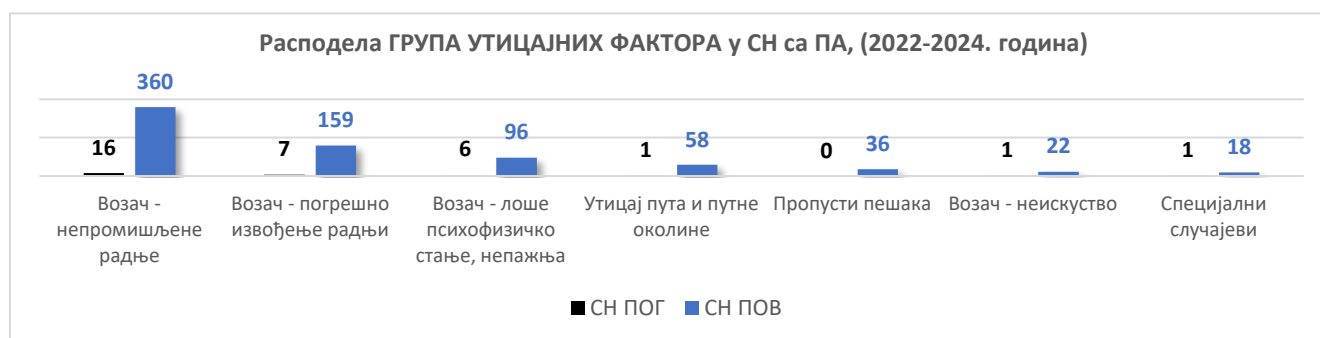
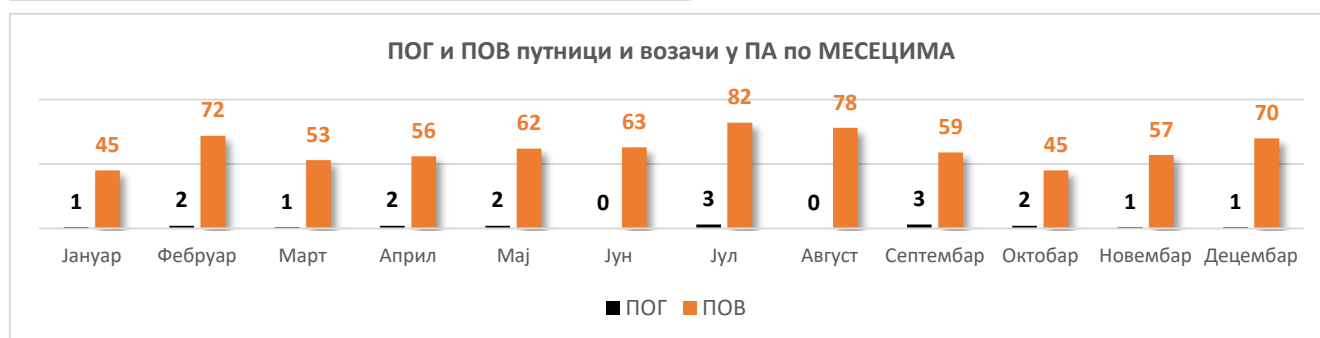
- Погинула су три лица на моторизованим двоточкашима, што чини 5% погинулих лица у СН (у Србији моторизовани двоточкаши чине 11% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених лица на моторизованим двоточкашима је 115, што чини 8% повређених лица у СН (у Србији моторизовани двоточкаши чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на **МОТ и МОП** је међу лицима старости **15-30 година**.
- Лица на **МОТ и МОП** највише страдају у **јулу**.
- У периоду од 2022. до 2024. године у СН са **МОТ и МОП** најчешће је одабрана група типова СН са **најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2022. до 2024. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са учешћем МОТ и МОП је **Возач - непромишљене радње**.

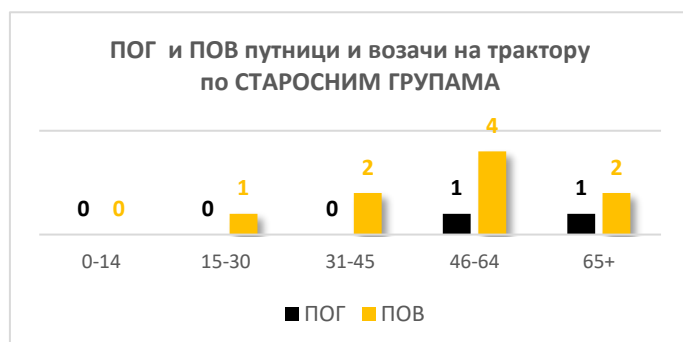
7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2020-2024. година)

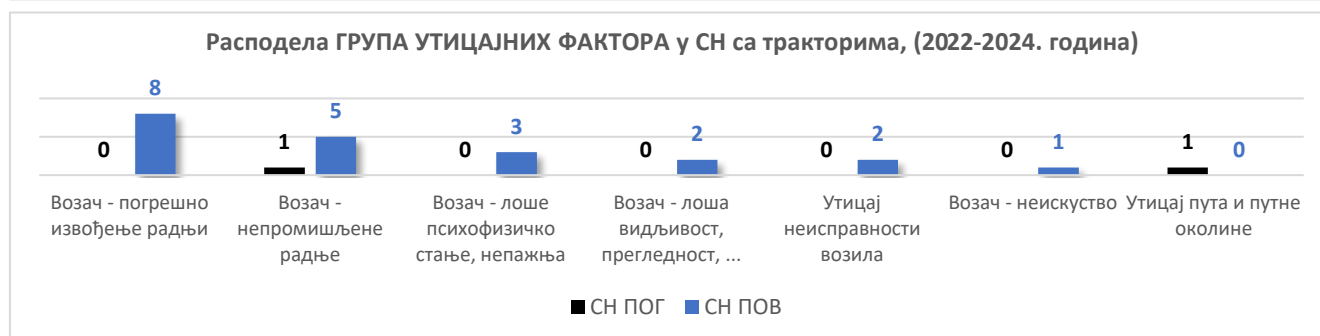
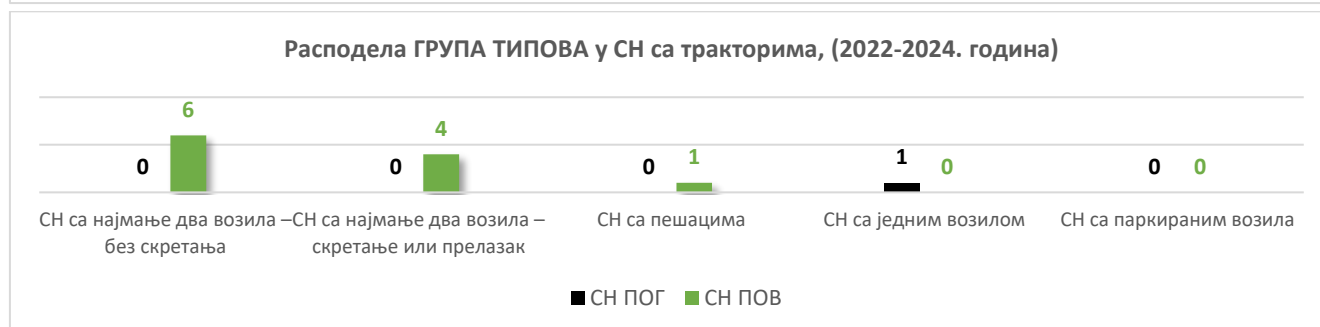
- Број погинулих лица у ПА је 18, што чини 31% погинулих лица у СН (у Србији лица у ПА чине 46% погинулих).
- Број повређених лица у ПА је 742, што чини 51% повређених лица у СН (у Србији лица у ПА чине 62% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 15-30 година.
- Лица у ПА највише страдају у јулу.
- У периоду од 2022. до 2024. године у СН са ПА најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак.
- У периоду од 2022. до 2024. године најчешћа група утицајних фактора у СН са учешћем ПА је Возач - непромишљене радње.

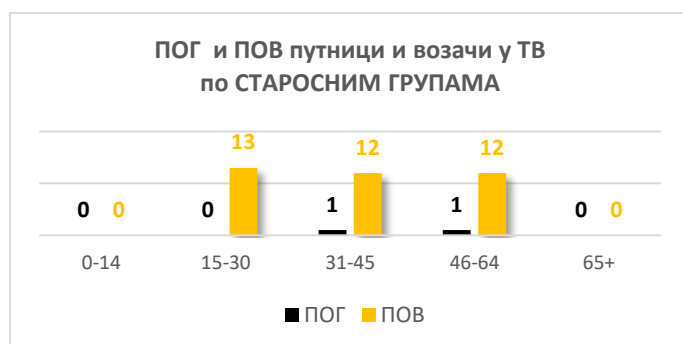
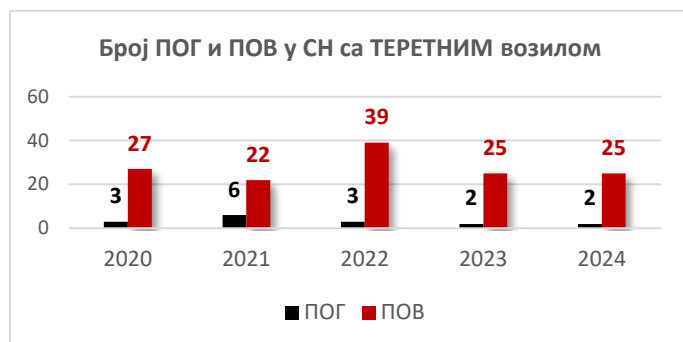
8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2020-2024. година)

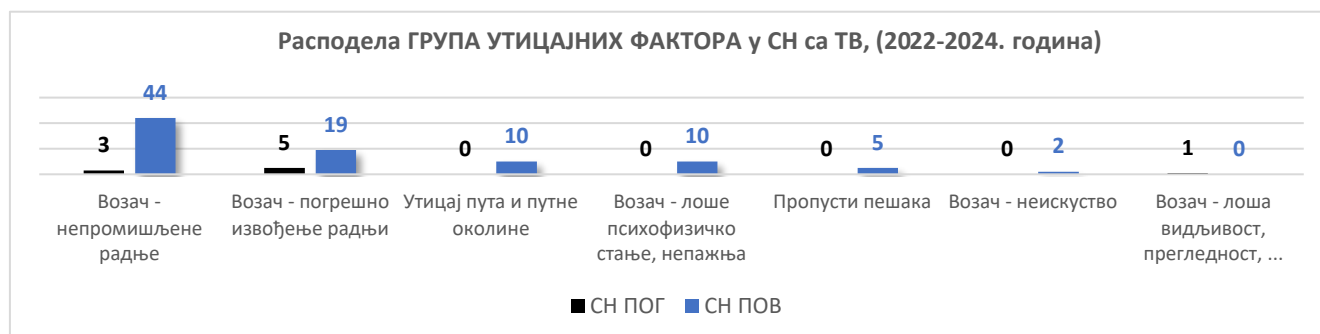
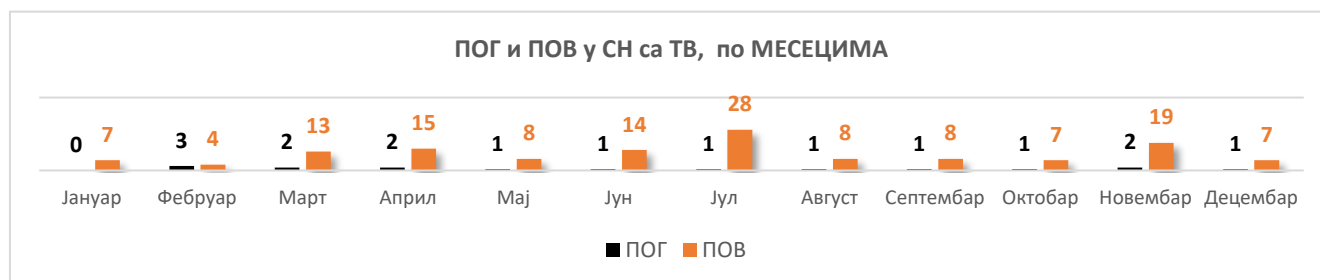
- Погинула су два лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора, што чини **3%** погинулих лица у СН (у Србији лица у СН са тракторима чине 7% погинулих).
- Повређена лица у СН са тракторима чине **3%** повређених лица у СН (у Србији лица у СН са тракторима чине 2% повређених).
- Највише настрадалих лица на тракторима је међу лицима старости **46-64 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **августу**.
- У периоду од 2022. до 2024. године код СН са тракторима најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2022. до 2024. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је **Возач - погрешно извођење радњи**.

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2020-2024. година)

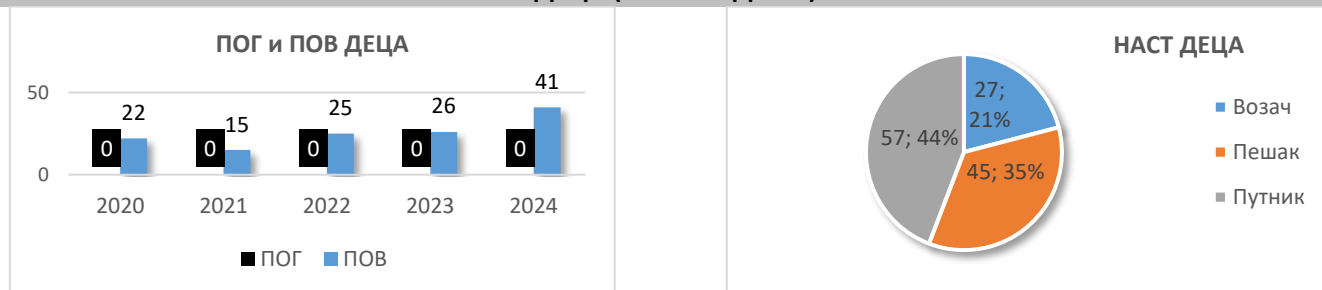

- Погинуло је 16 лица у СН са учешћем теретних возила, што чини 27% погинулих лица у СН (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 23% погинулих лица).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 9% повређених лица у СН (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 16% повређених).
- Највише настрадалих лица у теретном возилу је међу лицима старости 15-30, 31-45 и 46-64 година.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у јулу.
- У периоду од 2022. до 2024. године код СН са теретним возилима најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2022. до 2024. године најчешћа група утицајних фактора настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је Возач - непромишљене радње.

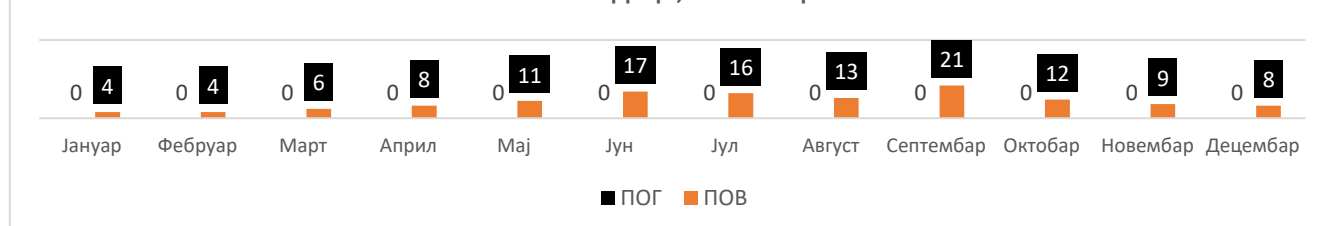

10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА (2020-2024. година)

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

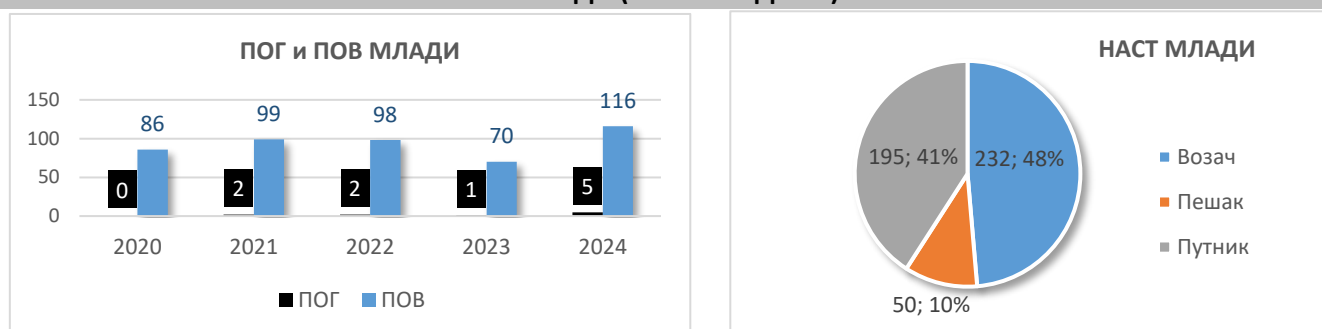

ПОГ И ПОВ ДЕЦА, по МЕСЕЦИМА

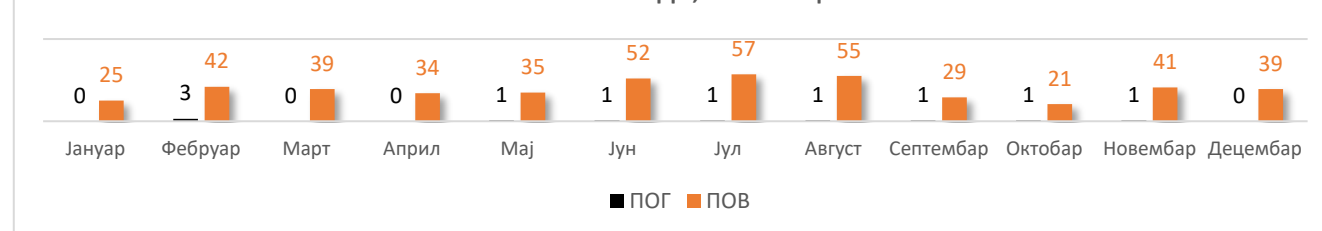

- Број повређене деце у посматраном периоду је **129**, док **није било погинуле деце**.
- Од укупног броја настрадале деце, деца путници чине **44%**, деца пешаци **35%**, а деца возачи **21%**.
- Деца највише страдају у **септембру**.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

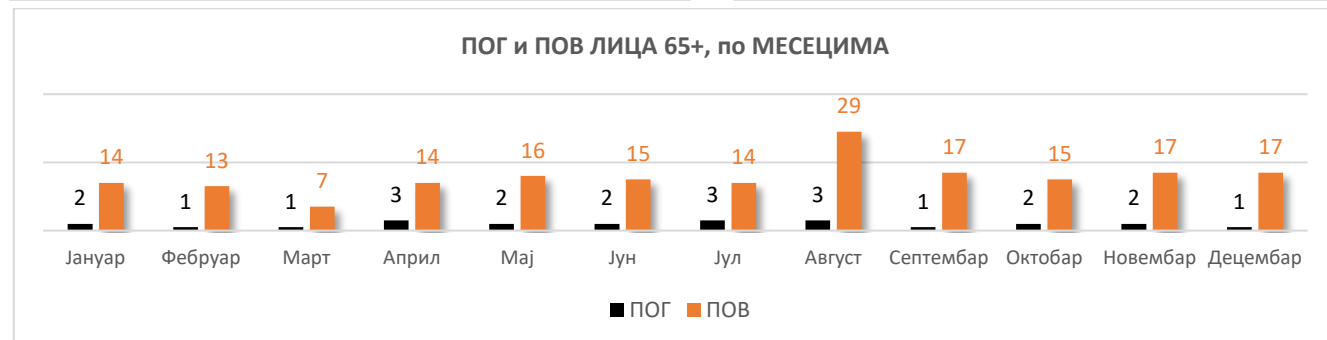
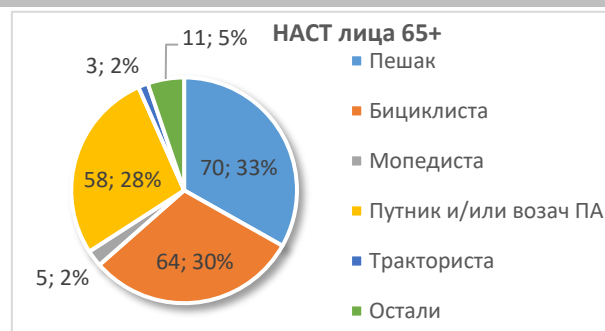
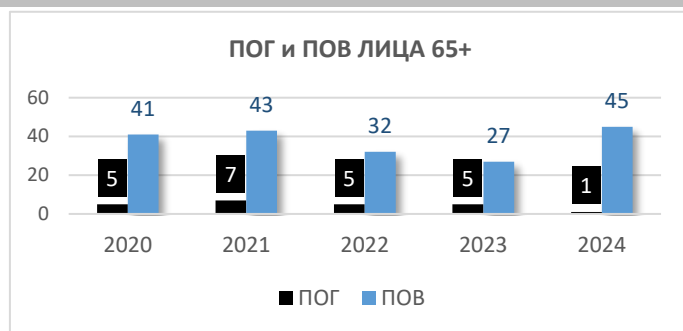

ПОГ И ПОВ МЛАДИ, по МЕСЕЦИМА

- Укупно је **погинуло 10 младих лица**, односно **17%** од укупно погинулих лица (у Србији млади чине 21% погинулих лица), док је **469 младих лица повређено**, што чини **32%** од укупно повређених лица (у Србији млади чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача** (48%).
- Млади највише страдају у **јулу**.

ЛИЦА СТАРИЈА ОД 65 ГОДИНА

- Укупно су погинула **23 лица старија од 65 година**, што чини **39%** од укупно погинулих лица (у Србији лица старија од 65 година чине 30% погинулих лица), док је **188 старијих лица повређено**, што чини **13%** од укупно повређених лица (у Србији она чине 12% повређених лица).
- Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **пешака** (33%).
- Старији највише страдају у **августу**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2024. ГОДИНУ, за територију града Лесковца

У Табели 1. су приказане вредности најважнијих индикатора безбедности саобраћаја у вези са понашањем учесника у саобраћају (употреба сигурносних појасева, дечијих заштитних система, заштитних кацига, мобилног телефона у току вожње и понашање пешака), измерених у 2024. години на територији града Лесковца. Све измерене вредности индикатора сврстане су у одговарајућу класу. Дефинисано је пет класа, којима су придружене боје: зелена, жута, наранџаста, црвена и црна. Зелена боја код сваког индикатора означава најбољу класу, док црна боја означава најлошију класу са аспекта безбедности саобраћаја.

Табела 1. Вредности свих индикатора за територију града Лесковца и Републику Србију (2024)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Ауто-пут			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА	95,7	107	96,3	97,0	57	96,0	98,7	8	95,8	97,1	47	96,1
	ТВ	96,0	63	93,5	80,0	141	91,4	97,5	9	89,2	90,7	107	92,1
	БУС	95,7	87	93,1	100,0	1	92,7	100,0	1	92,1	98,6	48	92,8
Сигурносни појас	Возачи ПА	93,0	22	84,2	97,7	4	88,9	99,2	1	91,9	96,6	3	87,2
	Сувозачи ПА	95,5	4	81,5	93,7	13	85,3	99,0	2	85,9	96,0	4	83,7
	Предње седиште ПА	94,0	9	83,1	96,1	3	87,5	99,1	1	89,5	96,4	4	85,8
	Задње седиште ПА	11,9	103	19,3	23,5	60	22,3	28,6	10	24,8	21,3	75	21,3
	Возачи ТВ	58,0	77	56,0	66,7	44	60,8	87,5	1	65,0	70,0	34	59,2
	Сувозачи ТВ	50,0	83	50,7	46,9	101	55,3	82,6	5	57,2	55,5	74	53,5
	Предње седиште ТВ	54,5	90	54,3	57,6	97	58,9	85,7	1	62,5	63,6	65	57,3
	Возачи БУС	21,7	92	31,5	19,6	117	38,2	80,0	4	52,7	39,7	72	36,9
	Сувозачи БУС	47,6	39	25,0	50,0	25	29,9	100,0	1	31,6	60,9	17	27,9
Заштитни системи за децу	Предње седиште БУС	29,9	79	29,8	30,8	89	36,2	85,0	1	46,9	46,3	51	34,6
	Дечије седиште	79,6	38	67,9	83,3	34	72,9	83,9	17	79,3	81,9	22	71,4
	Сигурносни појас	10,3	152	42,9	15,4	146	46,8	90,0	4	62,3	30,6	126	46,7
Укупно – деца		50,5	110	56,1	57,4	105	61,0	86,3	8	71,8	61,3	85	60,0
Заштитни системи – сви у ПА		82,2	21	74,7	84,1	23	78,6	91,6	3	80,8	85,9	5	77,1
Заштитне кациге	Возачи мопеда	38,1	111	56,9	57,1	87	58,8	N/A	N/A	N/A	46,8	104	57,6
	Путници на мопедима	33,3	61	43,7	85,0	32	55,1	N/A	N/A	N/A	78,3	31	50,3
	Возачи и путници на мопедима	37,8	109	54,6	67,3	67	58,1	N/A	N/A	N/A	54,0	88	56,4
	Возачи мотоцикала	91,7	67	82,1	100,0	1	84,0	100,0	1	87,9	93,3	59	83,4
	Путници на мотоциклима	100,0	1	66,7	100,0	1	71,6	100,0	1	70,2	100,0	1	68,9
	Возача и путника на мотоциклима	92,3	59	79,1	100,0	1	81,7	100,0	1	84,9	94,0	50	80,7
	Мопедиста и мотоциклиста	67,0	77	66,2	69,0	101	70,6	100,0	1	84,9	67,7	88	68,8
	Бициклисти	0,0	63	5,1	77,8	9	7,7	N/A	N/A	N/A	12,3	28	5,8
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло	95,7	4	83,2	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	95,7	4	83,2
	% прелазака на ОПП	45,6	144	72,0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	45,6	144	72,0
	% исправних прелазака	72,9	99	76,3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	72,9	99	76,3
	% исправних прелазака деце	84,0	66	77,7	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	84,0	66	77,7
	% прелазака без ометања	97,0	49	95,1	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	97,0	49	95,1

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

ЛС – локална самоуправа

ПА – путнички аутомобил

БУС – аутобус

N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

СРБ – Република Србија

ТВ – теретна возила

ОПП – обележени пешачки прелаз

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Некоришћење мобилног телефона.** На територији посматране ЛС, индикатор коришћења мобилног телефона у путничким аутомобилима током вожње је изнад републичког просека, међутим и даље спада у категорију средњих вредности.
- **Употреба сигурносног појаса на задњем седишту.** Вредност овог индикатора је веома ниска и спада у категорију веома ниских вредности индикатора безбедности саобраћаја.
- **Коришћење заштитних система за децу.** Вредност посматраног индикатора припада категорији веома ниских вредности индикатора у којој се налази и национални просек.
- **Коришћење заштитних кацига.** Вредност посматраног индикатора припада категорији веома ниских вредности индикатора у којој се налази и национални просек.
- **Укупно понашање пешака.** Вредност посматраног индикатора је на нивоу националног просека и спада у категорију веома ниских вредности.

Са друге стране, **позитивни резултати безбедности саобраћаја** уочавају се у следећим областима:

- **Употреба сигурносног појаса на предњем седишту.** Вредност овог индикатора је изнад републичког просека и спада у категорији врло високих вредности.

12. НАЈВАЖНИЈЕ ЧИЊЕНИЦЕ О СТАЊУ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА на територији града Лесковаца, У ПЕРИОДУ ОД 2020. до 2024. ГОДИНЕ

- Догодило се **укупно 1.637 саобраћајних незгода**, од којих је **1.055 саобраћајних незгода са настрадалим лицима**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 59 лица**, док је теже и лакше **повређено 1.456 лица**.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- **Погинуло је 17 пешака, што чини 29% од укупног броја погинулих лица у СН.**
- **Погинуло је 12 бициклиста, што чини 20% од укупног броја погинулих лица у СН.**
- **Погинула су три лица на моторизованим двоточкашима, што чини 5% од укупног броја погинулих лица у СН.**
- **Погинуло је 18 лица у ПА, што чини 31% од укупног броја погинулих лица у СН.**
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника био трактор**, погинула су **два лица**, што чини **3% од укупног броја погинулих лица**.
- **У саобраћајним незгодама где је један од учесника било теретно возило, погинуло је 16 лица, што чини 27% од укупног броја погинулих лица.**
- У посматраном периоду **повређено је 129 деце**, док **није било погинуле деце** у саобраћајним незгодама. Деца су највише страдала у својству **путника (44%)**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 10 младих. Млади чине 17% од укупног броја погинулих лица** у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача (48%)**.
- **У саобраћајним незгодама погинула су 23 лица старија од 65 година, што чини 39% од укупног броја погинулих лица. Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству пешака (33%).**
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са најмање два возила – скретање или прелазак“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у **августу**.

Агенција за безбедност саобраћаја

Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Вељко Ђурчић
Бојана Миљковић
Младен Ковач
Ивана Панић
Катарина Митковић

Контакт подаци

+381 11 3014 409
istrazivanja@abs.gov.rs

Извештај о основним показатељима стања безбедности саобраћаја је припремљен на основу података о саобраћајним незгодама и њиховим последицама на територији локалне самоуправе, који су доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, као и на основу других доступних података чији извори су наведених у прегледном извештају. Подаци из Националне интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја су јавно доступни кроз WEB GIS апликацију, на адреси <https://bazaabs.abs.gov.rs/smartPortal/saobNezgode>.

Податке о саобраћајним незгодама и последицама који су доступни у Националној интегрисаној бази података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, Агенција за безбедност саобраћаја добија од Министарства унутрашњих послова Републике Србије.